

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ioannis Calvini, Magni Qvondam Genevensivm Ministri,
Vita, Moribus, rebus gestis, studijs, ac denique morte
Historia**

Bolsec, Hieronymus

Coloniae, 1582

VD16 B 6510

Capvt XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34782

fuisse, hanc eius orationem in scripturam sacrã referri spiritui sancto visum est, ex qua constare posset, duplicem in eo voluntatem fuisse, humanam alteram, qua mortem refugerit, & diuinam, secundum cuius præscriptum ratio directã ad Dei se voluntatem conformabat. Rursus, quã huius innocentis mors necessaria esset, qua nisi intercedente humana natura imperfecta permãssisset, & sine spe aliqua resurrectionis, declarare Spiritus sanctus hoc sermone etiam voluit. Et idcirco; si possibile est, aiebat: at cùm possibile non esset, Deo se totum permittit, resignatq; , quem nunquam deseruit, & à cuius voluntate nunquam discessit, sicut enim vna est vtriusq; potentia, eademq; sapientia patris atq; filij, ita vna vtriusq; eademq; voluntas est. Atq; hæc quidem vera & legitima huius loci expositio est, cum præscorum & orthodoxorum Patrum doctrina consentiens, quam veri & legitimi Ecclesiæ filij sequuntur. Caluini illam alteram sequantur, qui se ad falsam eius doctrinam hæresimq; adiungere, eiq; se consecrare volēt.

CAPVT XXV.

Alius insuper insignis locus est, in quo nimis clarè suam ille inscitiam malitiamq; prodidit. Nam cæteras, quarum plurimæ sunt, contrarias & inter se pugnantes sententias, quod ab alijs obseruata collectaq; sint, ex eius libris repetere

H 5 re su

re superfedeo : at de hoc eius errore à nemi-
ne scriptum quidquam existimo , qui est de Ie-
su Christi ad inferos descensu. Hic enim fidei
articulus non minus momenti atque ponde-
ris ad Christi excellentiam potentiamque com-
probendam habet , quàm alij illi , qui de eius
sunt Natiuitate, Resurrectione, & in cœlum A-
scensione. Quod licet ita sit, Calvinus tamen,
vel Sathanica malitia, vel nimis stupida inscitia,
vel vtraque ex causa occultare illum & suppri-
mere conatus est. Illa verò semper fuit Dæmo-
nis malitia; vt in omnes partes & occasiones in-
tentus sedulò vigilaret, Dei & filij eius Domi-
ni nostri Iesu Christi gloriâ & honorem quem-
admodum obscurare posset ; ad quam rem tan-
quam instrumenta quædam & ministros
nullo non æuo homines superbos aliquot, ar-
rogantes , ambitiosos excitauit atque adhi-
buit, excogitans suggerensque eis peregrinam
aliquam & absurdam interpretationem
ad damnatas iam olim per sanctos & ortho-
doxos Episcopos hereses rursus introducen-
das. Sic Arrij linguam exacuit, vt subtiliter dif-
ferere, proponere, atque suadere eundem erro-
rem posset, quem Ebion, Artemius, & Paulus
Samosatenus contra filij eandem , quam cum
patre habet substantiam , prius disseminaue-
rant ; cautè tamen, alijs vocibus excogitatis at-
que substitutis , quibus iam olim cognitum
damnatumque Ebionis & sociorum eius vi-
rus

rus, ne agnosci posset, tegeretur. Nulla igitur Arrius huius dictionis ὁμοῦς, quod est, eiusdem substantiæ, mentione facta, Deum aiebat non esse Patri coæternum, sed Patrem ante Verbum fuisse, quanquam Verbum (sic enim ipse loquebatur) ἵδ, ἐκ ὄντων esset, hoc est, ex rebus non existentibus; quasi dicere vellet, quòd ex rebus creatis non esset. Quibus verborum inuolucris tacitè Iesu Christi diuinitatem negabat. Cæterùm hanc eius fallaciam & imposturam Alexander Alexandriae Episcopus statim agnouit, agnitamque damnauit; quod dictum à nobis etiam antea est. De hinc Sathan quendam Photinum, qui erat presbyter, fuscitauit, qui, vt falsam doctrinam suam, quam cogitabat in Ecclesia serere, fucos aspergeret, nouoque colore obductam alia forma conspiciendam exhiberet, Arrianos simul & Orthodoxos reprehendens, non minus horum, quàm illorum doctrinam damnabat, & interea tamen Ebionis eiusque sectatorum hæresim ex Orco reuocabat: Nam dictionem λεγὸς in Euangelio Ioannis, decretum & prædestinationem humanæ redemptionis, & vitæ æternæ per homines ex Virgine natum restitutionem interpretabatur. Sed hic, vnà cum erronea hac & falsa interpretatione à Basilio Ancyrano, in Galatia Episcopo, est confutatus. Denique, vetus est hoc Sathanæ stratagemma, hæreticos semper aliquos excitare, qui falsis scri-

scripturæ sacræ interpretationibus honorem
 Christi Domini nostri obfuscent, erroresq; in
 Ecclesiam introducant; Quod nostro etiã tem-
 pore in Caluino experti sumus, qui cum mul-
 tis locis, tum præcipuè hac falsa versione, dum
 illud, Descendit ad inferos, ipse, Positus est in
 sepulchro, reddidit, Iesu Christi gloriæ multũ
 detraxit. Cũ autem idcirco à quodam sub an-
 num Domini 1552. reprehensus esset, qui hanc
 ei nimis foedam & vitiosam battologiam expo-
 brabat; suffecisse enim, quod in Symbolo præ-
 cessisset, mortuus est & sepultus, neq; per hæc
 verba, positus est in sepulchro, idem repetere
 opus fuisse; eius rei causa Catechismos istius
 editionis, quoscunq; potuit, suppressit, & de
 hoc Christi Domini nostri descensu mentionẽ
 nullam in eis reliquit, qui sub annum 1562. im-
 pressi fuere, vt enormes illas suas prioribus e-
 ditionibus insertas sententias aboleret. Quo fa-
 cto malam & Diabolicam suam mentem, malũ
 animum in apertum protulit, non absimilis il-
 li, qui post vulnus alteri inflictum pugionem
 magna celeritate abscondit, manumq; citissimè
 retractam in sinum recondit, ne videatur is es-
 se, qui vulnus inflixerat. Sed benè habet, extant
 etiamnum & reperiri possunt vetera prioris e-
 ditionis Catechismi illius exemplaria, in qui-
 bus Ministrum hoc modo puerum interrogare
 reperias: *Quid est, quod de eius ad inferos descensu
 adiectum est? Et respondet puer, Nimirum hoc
 est.*

est, quod non tantum mortem naturalem sustinuit, qua est separatio corporis & anime, sed quod anima quoque eius mirabilibus angustijs constricta conclusaque fuerit, quas S. Petrus dolores mortis appellat. Deinde Minister prosequitur, ob quamnam hoc rationem, & quomodo factum sit interrogans: Ad quod Puer, Idcirco videlicet, quia se Deo presentabat sistebatque, ut ei peccatorum nomine satisfaceret, necessarium fuisse, ut horribiles has conscientiae angustias experiretur, non secus, ac si derelictus a Deo esset, imo vero, quasi Deus illi iratus fuisset, atque in illa abyssio constitutum exclamasse: Deus meus, Deus meus, ut quid me dereliquisti? Et paulo post hoc insuper adiungit: Necessesse fuisse, ut sic illum Deus affligeret, ut impleretur, quod per Esaiam fuerat predictum, quod nimirum Dei manu propter peccata nostra percussus sit. Nos autem, ut haec confutemus, à postrema eius sententia ordiemur, qua affirmat; idcirco Christum afflictum sic, tractatumque esse, ut, quae Esaias praedixerat, adimplerentur: ubi crassam suam inscitiam prodit, quod faciunt etiam, in eoque ipsum imitantur alij eius sectatores, dum multos ex Evangelio similes locos, Hoc autem factum est, ut impleretur, quod dictum est, ipsi vertunt explicantque: Hoc ob hunc finem factum est, ut adimpleretur &c. Nolle autem ipsam oportuit, obseruasseque, vocem, ut, non semper idem, quod Gallis *a fin* significare, tanquam finalem causam reddat, ob quam aliquid factum sit, sed nonnunquam etiam earum rerum, quae praedi-

ctae

Etæ sunt, aut quæ pòst futuræ sint, euentum, &
 vt sic loquar, subsecutionem ea denotari at-
 que exprimi. Sicut exempli causa, quod Psal-
 mo 50. legimus: Peccaui, & malum coram te fe-
 ci, vt iustificeris; non quidem, ob hunc finem
 atque causam, vt iustificeris, ego peccaui, sed
 pòst vel ex meo peccato subsecutum est, vt tua
 iustitia appareret, & quàm esses in promissis
 tuis constans & fidelis, contrà quàm homines
 de te iud. cabant, manifestum fieret; cum nimi-
 rum illi arbitrarentur, quod ob meum pecca-
 tum me deserturus esses, & à te repulsurus, sic-
 ut, qui me præcesserat, Saulem abieceras, & à te
 repuleras, Similis apud Paulū in Epist. ad Rom.
 5. cap. locus est: Lex subintravit, vt abundaret
 delictum; quod non sic accipiendum est, quasi
 eo fine, & ob eam causam lex ingressa dataq; sit,
 vt peccatum magis abundaret, sed sic euenit, vt
 postquàm data lex est, delictum etiam magis,
 quàm prius, cresceret, augeturq;. Adeundem
 planè modū de Christo Iesu dicendū est, quod
 passus multa sit, & in vita sua fecerit, per Prophe-
 tas antè prædicta, non quidem eius rei gratia, &
 ob eum finem, vt Prophetiæ adimpleretur; sed
 euenit, factumque sic est, vt à sanctis Prophetis
 denunciatae prædictiones, per Christum in suis
 passionibus, eiusque rebus gestis adimpleren-
 tur. Vbi duas res, quæ in passione Domini no-
 stri simul reperiuntur, notare atq; discere nos
 conuenit, quarum S. Petrus secundo Actorum
 cap.

cap. meminit; quæ sunt, Præfinitum Dei ac determinatum consilium, deinde eius præscientia: quæ duo inter se differunt. Quasdam enim res Deus in æterno suo consilio definierat, decreueratq; , quale est, quod se Christus per crucem humiliaturus esset, & mortem perpeffurus; aliàs autem præuiderat, vt quidem omnia futura illi præsentia sunt, iniurias nimirum, blasphemias, calumnias, quas Iudæi filio suo illaturi essent: hos autem æterno decreto in suo consilio non ordinârat, prædestinaratque, sed præsciuerat tantummodo, seu præuiderat. Prudenter autem hæc duo distinguenda veniunt, Decretum siue consilium à Deo ordinatum & definitum, eiusque Præscientia. Quorum ex eo differentiam intelligere possumus, quod Iosepho Iacobi filio accidit, vt hoc historia Genesios enarrat: Fratres ille suos post mortem patris turbatos, & metu sollicitos, ne memor iniuriæ esset, quam ab eis accepisset, blandè atque leniter alloquitur: Nolite timere, hoc enim ex Dei ordinatione & definito consilio fuit, quod in Aegyptum ego venerim, vbi ille me exaltare, & in hoc dignitatis gradu collocare determinauit. Et hoc quidem decretum definitumque Dei consilium fuit: At neutiquam illud quoque, quod in eum fratres sæuissent, crudelitatiq; in illum exemplum ederent, quod tamen præuiderat. Quod verò Calvinus docet, eiusque sectatores obstinatè tuentur,
Deum

Deum determinâsse, decreuisse ac prædestinâsse Adæ lapsum, quomodo cæteras res omnes, quæcunque in mundo committuntur & fiunt, falsa opinio est, & iam olim ab Ecclesia damnata. Quamcunque enim excusationem, prætextum, suffugium Calvinus eiusque complices querere atque obijcere tentent, negare non possunt, sic cum loquuntur, hoc se quoque dicere, Deum peccati authorem esse. Sed hac de re vberior tractatio in eo opere sequetur, quod Deo benè iuuante post hoc me editurum recepi. Iam Calvinus etiam audacter in Domini nostri honorem & gloriam per hoc impingit & blasphemus est, quod ea illi attribuat, quæ in eo neq; fuerunt vnquam, neque esse poterunt, synderesim, remorsum, compunctionem & coarctationem conscientie: Nam optimè sibi conscius, & de sua integritate atque innocentia certus, confidenter Iudæos appellans: Quis, inquit, vestrum arguet me de peccato; & alibi rursus: Venit Princeps huius mundi, tanquam me meaq; opera exploraturus, & in me non inuenit quicquam, quod arguat. Sed tempus est, vt loquamur de eisdem Domini nostri Iesu Christi ad inferos descensu, qui ex præcipuis Catholicæ fidei articulis vnus est, non minus gloriam Christi illustrans, quam illi, quibus resurrexisse eum, & in cœlum ascendisse credimus ac profiteamur.

CA-